

РЕШЕНИЕ

№ 239

гр. Монтана, 30.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – МОНТАНА в публично заседание на двадесет и трети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Елизабета Кралева

при участието на секретаря Соня Д. Георгиева
като разгледа докладваното от Елизабета Кралева Гражданско дело №
20221600100068 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по предявени иски с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК във връзка с чл.124 от ГПК .

„Б.“ АД, ЕИК *** представлявано от юр.М.Б. е предявила иски срещу С.С., ЕГН ***** за установяване съществуване на вземане за сумата 78 654.51лева от която 69537,06 лв. главница, ведно със законна лихва от 15.09.2010г. до окончателното изплащане на вземането, 8221,36 лв. лихва за периода от 25.08.2009г. до 14.09.2010г., 874,20 лв. наказателна лихва за периода от 25.08.2009г. до 14.09.2010г., 21,89 лв. заемни такси за периода от 01.09.2009г. до 14.09.2010г., както и реализираните в хода на заповедното производство ч.гр.д.№1117/2010г. по описа на РС-Л. деловодни разноси в общ размер 2813,83 лв. Направено е и искане за присъждане на разноси в настоящото производство, както и искане за заплащане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 300,00 лв.

В исковата си молба ищецът излага доводи, че със заявление за издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист по реда на чл.417, т.2 от ГПК е образувано ч.гр.д. №1117/2010г. по описа на Районен съд-Л.. След извършена проверка на обстоятелствата и доказателствата по него е издадена заповед за изпълнение и изпълнителен лист въз основа на документ по чл.417

от ГПК за исковата сума срещу солидарно отговорните длъжници, от които е и ответникът по настоящото дело. Твърди се, че на 11.05.2011г. въз основа на издадения изпълнителен лист е образувано изпълнително дело №282/2011г. по описа на ЧСИ М.И. с рег.№*** от КЧСИ срещу всички солидарно отговорни длъжници. В тази връзка, поканата за доброволно изпълнение е връчена на длъжника С.С. на 30.04.2012г. Твърди се, че срещу така издадената заповед за изпълнение по ч.гр.д.№1117/2010г. по описа на РС-Л. е постъпило в срок възражение от С.С.. Ето защо за Банката е налице правен интерес от предявяване на настоящия иск, който е подаден в срока по чл.415, ал.4 от ГПК на 22.12.2021г.

Вземането на банката срещу ответника произтича по силата на Договор за банков кредит №436/21.08.2008г. сключен между „Б.“ АД, гр.С. и „Р.“ ЕООД, ЕИК ***. Кредитът е предоставен за оборотни средства. Към този договор на 14.09.2009г. е сключен и Анекс №1, който е неразделна част от него. В него е предвидено, че страните се съгласяват усвоената изцяло сума от 70000,00 лв. да се погасява като кредитна линия с прекратено револвиране и погасяване като стандартен кредит с погасителен план. Крайният срок за погасяване на задължението на кредитополучателя е **25.07.2015г.**, като в срока на погасяване кредитът се издължава по погасителен план /Приложение №1, което е неразделна част от Договора за кредит/.

С Анекс №1 е договорено предоставянето на допълнително обезпечение на вземането по сключения договор за кредит, а именно: поръчителство от четири физически лица, сред които е и ответника С.С..

На 14.09.2009г. между поръчителите, сред които е и ответника С.С. и „Б.“ е сключен Договор за поръчителство, с който се обезпечава изпълнението на задълженията на кредитополучателя „Р.“ ЕООД по Договор за кредит №436/21.08.2008г. и Анекс №1/14.09.2009г.

Поради допуснатата забава в заплащането на дължимите месечни вноски по кредита, банката го е обявила за предсрочно изискуем на основание т.21 и т.23, б. „а“ от Анекс №1. На **10.08.2010г.** до длъжниците са изпратени покани, с които е обявена предсрочната изискуемост на кредита и им е предоставен 7-дневен срок за доброволно погасяване на просрочените задължения, преди предприемане на действия по съдебно събиране на вземанията. Поканите са получени от длъжниците, като ответникът С. е получил поканата лично на

12.08.2010г. Твърди се, че от датата на настъпване на изискуемостта на кредита се е активирала и отговорността на поръчителя съгласно сключения Договор за поръчителство от 14.09.2009г. към договора за кредит.

Плащане на дължимите суми не е последвало. В тази връзка, поради липса на доброволно изпълнение от страна на длъжниците и съгласно раздел VI, т.22, б. „б“ от Договора за кредит във вр. раздел VI, т.21 и т.23, б. „а“ от Анекс №1 във вр. чл.60,ал.2 от ЗКИ, на 15.09.2010г. банката е подала до РС-Л. Заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл.417 от ГПК, въз основа на извлечение от счетоводните книги за сметка по договор за кредит №436/21.08.2008г.

Моли съда след установяване на гореизложеното да постанови решение, с което да приеме за установено със сила на присъдено нещо, че С.С., ЕГН ***** дължи на „Б.“ АД, с оглед произтичащо от Договор за банков кредит №436/21.08.2008г. и Анекс №1 сключен към него, сумата от 78 654.51лева от която 69537,06 лв. главница, ведно със законна лихва от 15.09.2010г. до окончателното изплащане на вземането, 8221,36 лв. лихва за периода от 25.08.2009г. до 14.09.2010г., 874,20 лв. наказателна лихва за периода от 25.08.2009г. до 14.09.2010г., 21,89 лв. заемни такси за периода от 01.09.2009г. до 14.09.2010г., както и реализираните в хода на заповедното производство ч.гр.д.№1117/2010г. по описа на РС-Л. деловодни разноси в общ размер 2813,83 лв. Също така, прави и искане за присъждане на разноси в настоящото производство, както и искане за заплащане на юрисконсултско възнаграждение в размер на 300,00 лв.

Ответникът С.С., ЕГН ***** от гр.Л., представляван от адв. Н.Р. в срока по чл.131 от ГПК е представил отговор на исковата молба с изложени доводи за неоснователност.

Твърди, че предсрочната изискуемост има действие от момента на получаването от длъжника на волеизявлението на кредитора. В тази връзка, се навеждат доводи, че по делото няма данни изявлението на кредитора за настъпилата на 10.08.2010г. предсрочна изискуемост на кредита да е достигнало до длъжника. С оглед горното, на основание чл.142 от ЗЗД, противопоставя възражение от името на длъжника „Р.“ ЕООД, като моли съда да приеме, че предявения иск е неоснователен, поради обстоятелството, че предсрочната изискуемост не е обявена надлежно на длъжника. Твърди, че

обявената на поръчителя предсрочна изискуемост е без значение.

Навежда доводи, че с направената уговорка в чл.17.1 от Анекс №1 към договора за кредит, с която се дава допълнително обезпечение към договора под формата на поръчителство от страна на ответника е недействителна. Твърди, че чрез тази уговорка положението на ответника С. се влошава, като по смисъла на чл.139, изр.2 от ЗЗД длъжникът се задължава при по-тежки условия - веднъж в качеството си на ипотекарен длъжник и втори път в качеството си на поръчител. Твърди се, че поръчителя не може да се суброгира в правата на кредитора при погасяване на задължението по смисъла на чл. 146, ал.2 от ЗЗД, тъй като качествата на поръчител и ипотекарен длъжник се дублират.

Навежда доводи, че договорът за поръчителство е частично недействителен, тъй като ответникът С. не е изявил воля да носи правните последици при подписване на договора за поръчителство поради смесване от негова страна на термините „ипотекарен длъжник“ и „поръчител“. В тази връзка, твърди се, че липсва съгласие за сключване на договора за поръчителство. Моли да му бъдат присъдени разноски.

Изложеното в отговора становище се поддържа и в заседанието по същество на делото от пълномощника на ответника.

По делото са събрани писмени и гласни доказателства и е изслушано заключение на вещо лице, изпълнило съответната съдебно-икономическа експертиза.

Съдът въз основа на твърденията и доводите на страните, събраните по делото писмени и гласни доказателства, ценени в съвкупност и по вътрешно убеждение съгласно чл.235,ал.2 от ГПК, намира за установено от фактическа страна следното

Предявеният от ищеца положителен установителен иск е с правна квалификация чл. 422, ал.1, вр. с чл. 415, ал. 1 ГПК и чл.124 от ЗЗД, заявен при наличие на правен интерес – установяване със сила на присъдено нещо съществуването на оспореното в заповедното производство парично вземане.

С иска по чл. 422 от ГПК се цели установяване на съществуването на вземане, реализирано по реда на заповедното производство в хипотезата на подадено възражение от страна на длъжника. В това производство по

същество се установява дали вземането съществува и дали е изискуемо.

Искът е положително установителен и съгласно разпределяне на доказателствената тежест при условията на пълно и главно доказване ищецът следва да докаже факта, от който произтича вземането му и размера на последното. В тежест на ответниците по спора лежи задължението да докажат фактите, които изключват, унищожават или погасяват процесните вземания за които са изложил възражения и отговорите си. Същите следва да установят качеството си на изправна страна по договора и по - конкретно следва да докажат, чрез надлежни доказателства и доказателствени средства, са извършили надлежно и в срок плащането на дължимите от тях суми по процесния договор и анексите към него.

Целта на предявяването на установителен иск по чл. 422 ГПК е да се установи със сила на присъдено нещо, че ищецът има вземане срещу ответника, като заповедта за изпълнение на паричното задължение и решението по иска по чл. 422 ГПК съставляват двете кумулативни предпоставки за издаването на изпълнителен лист.

Видно от приложеното като доказателство по делото със заявление за издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист по реда на чл.417, т.2 от ГПК е образувано ч.гр.д. №1117/2010г. по описа на Районен съд-Л.. След извършена проверка на обстоятелствата и доказателствата по него е издадена заповед за изпълнение и изпълнителен лист въз основа на документ по чл.417 от ГПК за исковата сума срещу солидарно отговорните длъжници, от които е и ответникът по настоящото дело.

На 11.05.2011г. въз основа на издадения изпълнителен лист е образувано изпълнително дело №282/2011г. по описа на ЧСИ М.И. с рег.№*** от КЧСИ срещу всички солидарно отговорни длъжници. В тази връзка, покана за доброволно изпълнение е връчена на длъжника С.С.. Срещу така издадената заповед за изпълнение по ч.гр.д.№1117/2010г. по описа на РС-Л. е постъпило в срок възражение от С.С.. Ето защо за Банката е налице правен интерес от предявяване на настоящия иск, който е подаден в срока по чл.415, ал.4 от ГПК на 22.12.2021г.

Исковата претенция е с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК. Допустимостта на същата се определя от срока в който е предявена - едномесечен от указанието на съда за това /чл.415, ал.4 от ГПК/. В настоящия

случай видно от приложеното ч.гр.д.№1117/2010г. по описа на Районен съд-Л. във връзка с постъпило възражение от длъжника, на заявителя е даден едномесечен срок да предяви вземането си по съдебен ред, което му е съобщено на 06.12.2021г. Настоящият иск е предявен в определения му срок на 17.12.2021г., поради което е допустим и следва да бъде разгледан по същество.

От приложените по делото писмени доказателства се установява, че с Договор за банков кредит №436/21.08.2008г. сключен между „Б.“ АД,гр.С. и „Р.“ ЕООД, ЕИК ***. е предоставен КРЕДИТ за оборотни средства. Към този договор на 14.09.2009г. е сключен и Анекс №1, които е неразделна част от него. В него е предвидено, че страните се съгласяват усвоената изцяло сума от 70000,00 лв. да се погасява като кредитна линия с прекратено револвиране и погасяване като стандартен кредит с погасителен план. Крайният срок за погасяване на задължението на кредитополучателя е 25.07.2015г., като в срока на погасяване кредитът се издължава по погасителен план /Приложение №1, което е неразделна част от Договора за кредит/. С Анекс №1 е договорено предоставянето на допълнително обезпечение на вземането по сключения договор за кредит, а именно: поръчителство от четири физически лица, сред които е и ответника С.С..

Установи се също така, че на 14.09.2009г. между поръчителите, сред които е и ответника С.С. и „Б.“ е сключен Договор за поръчителство, с който се обезпечава изпълнението на задълженията на кредитополучателя „Р.“ ЕООД по Договор за кредит №436/21.08.2008г. и Анекс №1/14.09.2009г.

Установи се също така от сключението на вещото лице Г.М. по изпълнената съдебно-счетоводна експертиза, че на 21.08.2008 г. е сключен Договор за кредит № 436 между „Б." и „Р." ЕООД. Размерът на кредита е 70 000.00 лв. за оборотни средства / револвираща кредитна линия.От 26.08.2008 г. до 31.03.2009 г. е усвоена цялата сума - 70 000.00 лв.Сумите, постъпили от КРЕДИТОПОЛУЧАТЕЛЯ и солидарноотговорните длъжници за погасяване на главница са в размер на 28 854.21 лв. и за погасяване на лихви - 13 577.11 лв.Непогасеният остатък към 15.09.2010 г. е 78 582.03 лв.:Главница - 69 537.06 лв.;Лихва - 8 197.77 лв. от погасителен план;Наказателна лихва - 847.20 лв..

От предоставената информация от БДСК е видно, че след 15.09.2010 г.

няма извършени доброволни плащания. Всички плащания са извършвани по ИД № 282/2011 г. чрез ЧСИ М.И., рег. № *** от КЧСИ.

Плащанията чрез ЧСИ са, както следва: За главница - 21 391.27 лв.; За лихви - 8 402.23 лв.; За съдебни такси - 6 946.76 лв.; Наказателна лихва - 9 250.63 лв.; МОС възприема заключението на вещото лице като обективно и компетентно дадено.

В производството по чл.422, респ. чл.415, ал.1 ГПК, съществуването на вземането по издадена заповед за изпълнение се установява към момента на приключване на съдебното дирене в исковия процес, като в това производство нормата на чл.235, ал.3 ГПК намира приложение по отношение на фактите, настъпили след подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, с изключение на факта на удовлетворяване на вземането чрез осъществено *принудително* събиране/каквото е в случая/ на сумите по издадения изпълнителен лист въз основа на разпореждането за незабавно изпълнение в образувания изпълнителен процес.

По така изложената фактическа обстановка по-горе не се спори. Спорното между страните основателна ли е исковата претенция иле не.

По делото безспорно се установи качеството на поръчител на ответника по така сключения договор за кредит. В тази връзка МОС намира за неоснователни направените от пълномощника на ответника възражения за недействителност на договора за поръчителство срещу него, тъй като му е влошено положението от това на действителния кредитополучател като са смесени качествата на ипотекарен длъжник и поръчител. Касае се за съвсем различни договори, които макар и да обезпечават едно и също задължение имат самостоятелен статут. Освен това претенцията е до размера на главното задължение и не са налице условията на чл.138, ал.2 от ГПК.

Основателно е обаче възражението на ответника, че по делото не е установено, че предсрочната изискуемост на кредита обявена от ищеца е стигнала до знанието на главния длъжник. Въпреки твърденията в исковата молба, доказателства за това не са ангажирани.

След като ответникът има качеството на поръчител по договора, следва да се изследва и срокът по чл. 147, ал. 1 ЗЗД, който е преклузивен и за чието изтичане съдът следи служебно.

Според чл. 147, ал. 1 ЗЗД отговорността на поръчителя отпада, ако кредиторът не е предявил иск срещу длъжника след изтичане на шест месеца от падежа на главното задължение. Шестмесечният преклузивен срок по 147, ал. 1 ЗЗД тече от момента, когато главното задължение е станало изискуемо изцяло, а не от падежа на всяка отделна анюитетна вноски; респективно тече от момента на настъпването на предсрочната изискуемост на целия дълг /с достигането на волеизявлението на кредитора за това до главния длъжник/.

В настоящия случай срокът на договора за кредит е изтекъл на 25.07.2015 г., на която дата е настъпил падежът на последната погасителна вноски, и към този момент главното задължение е станало изцяло изискуемо. След тази дата е започнал да тече шестмесечният срок, в който кредиторът е следвало да заведе иск срещу главния длъжник, за да запази поръчителството. Срокът е изтекъл на 25.01.2016 г., когато и отговорността на ответникът е отпаднала. Не е установено по делото и изявлението за предсрочната изискуемост да е достигнало надлежно да длъжника-такива доказателства не са ангажирани и пред настоящата инстанция, поради което МОС приема, че такава не е обявена на длъжника и срещу него не е предявен иск за вземането. Шестмесечния срок от настъпилия краен срок за погасяване на кредита отдавна е изтекъл, поради, което предявените иски срещу С.Г. са изцяло неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

С оглед изхода на делото на ответника се дължат разноси, но тъй като не са ангажирани доказателства да са направени такива, МОС не присъжда разноси.

Водим от гореизложеното, МОС

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ ИЗЦЯЛО предявените от „Б.“ АД, ЕИК *** представлявано от юр. М. Б. искове срещу С. С., ЕГН ***** искове за установяване, вземане на банката засумата 78 654.51 лева от която 69 537,06 лв. главница, ведно със законна лихва от 15.09.2010 г. до окончателното изплащане на вземането, 8 221,36 лв. лихва за периода от 25.08.2009 г. до 14.09.2010 г., 874,20 лв. наказателна лихва за периода от 25.08.2009 г. до 14.09.2010 г., 21,89 лв. заемни такси за периода от 01.09.2009 г. до 14.09.2010 г., както и реализираните в хода на заповедното производство ч. гр. д. № 1117/2010 г. по описа на РС-Л. деловодни разноси в общ размер 2 813,83 лв. като НЕОСНОВАТЕЛНИ.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред САС в двуседмичен срок от съобщението му на страните, че е изготвено.

Съдия при Окръжен съд – Монтана: _____